

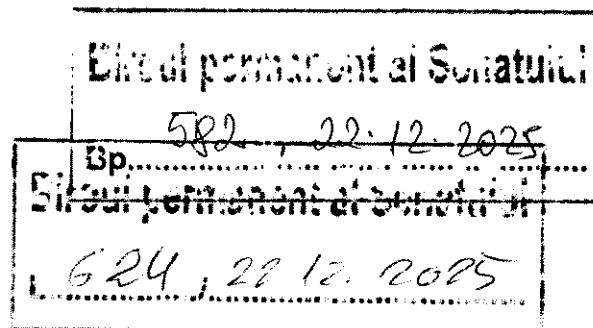
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 3/17155/2025 din data de 18.12.2025

Domnului Mario Ovidiu Oprea
Secretarul general al Senatului României

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV/6417/2025 din 17.11.2025 prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii, spre avizare, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare (b582/11.11.2025), vă comunicăm că aceasta a fost analizată în ședința din data de 11 decembrie 2025 a Comisiei nr. 1 - reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la solicitarea de avizare a propunerii legislative, având în vedere prevederile art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, precum și interpretarea dată de Curtea Constituțională sintagmei „acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești”, Comisia a reținut că nu se impune emiterea unui aviz de către Consiliul Superior al Magistraturii, urmând a fi exprimat un punct de vedere.

Sub acest aspect, în legătură cu propunerea de reglementare a măsurii de siguranță constând în tratamentul medical hormonal de suprimare a funcțiilor sexuale, în ședința din data de 21 martie 2024, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a analizat o propunere legislativă similară care viza „castrarea chimică”.

Cu această ocazie, Comisia a observat că măsura de siguranță în discuție ar urma să poată fi dispusă față de persoana care a săvârșit una dintre faptele prevăzute la art. 218¹ (violul săvârșit asupra unui minor), art. 219¹ (agresiunea sexuală săvârșită asupra unui minor) sau la art. 222 (racolarea minorilor în scopuri sexuale) din Codul penal, fără a fi necesară exprimarea consimțământului persoanei față de care se dispune măsura.

În condițiile în care gravitatea infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale este evidentă, apare firească preocuparea legiuitorului de a identifica cele mai potrivite mijloace, inclusiv de natură penală, pentru a asigura protecția persoanelor împotriva acestor fapte ilicite.

Cu atât mai legitimă este această preocupare în situația în care victimele unor astfel de infracțiuni sunt persoane extrem de vulnerabile, precum minorii, în cazul cărora consecințele

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

săvârșirii unor infracțiuni de natură sexuală sunt accentuate semnificativ de riscul evident de a le fi afectată grav dezvoltarea psihofizică.

În același timp, orice demers în această direcție, alături de necesitatea de a răspunde eficient scopului pentru care este inițiat, trebuie să fie în acord cu dispozițiile interne și internaționale referitoare la drepturile fundamentale ale omului. În concret, din perspectiva măsurii de siguranță vizate de propunerea legislativă, este necesară o analiză pentru verificarea conformității acesteia cu dreptul fundamental la integritate fizică și psihică recunoscut oricărei persoane, inclusiv acelor care comit infracțiuni de o gravitate deosebită.

S-a arătat că problema castrării chimice a constituit obiectul unor analize concrete realizate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT), în contextul în care unele state, precum Polonia, Slovacia sau Danemarca au admis posibilitatea folosirii unei astfel de proceduri.

Rezultatele acestor analize sunt sintetizate în cuprinsul studiului intitulat „Aspecte de drept comparat și drept internațional privind pedeapsa cu castrarea”, elaborat de Centrul de Resurse Juridice din Republica Moldova. Potrivit acestui studiu:

„CPT a constatat în rapoartele sale în privința Poloniei, Danemarcei și Slovaciei (...) că, în principiu, castrarea chimică a condamnaților pentru comiterea infracțiunilor sexuale nu este contrară Convenției Europene pentru prevenirea torturii și pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante. Totuși, acest tratament trebuie să respecte următoarele condiții (a se vedea Rapoartele CPT în privința Poloniei și Slovaciei):

1. legislația trebuie să prevadă condițiile în care tratamentul poate fi aplicat și cele în care tratamentul nu poate fi aplicat. Aplicarea automată a castrării chimice în privința unor categorii de infracțiuni este inacceptabilă. Decizia cu privire la aplicarea tratamentului urmează a fi luată în baza unei examinări individuale;

2. tratamentul urmează a fi aplicat doar cu acordul condamnatului, iar acordul să nu fie viciat. Până la exprimarea acordului, persoana trebuie informată despre efectele adverse ale tratamentului. Ea trebuie să poată să-și retragă consimțământul în orice timp;

3. chiar dacă condamnatul este de acord, administrarea tratamentului urmează a fi decisă, în urma unei examinări individuale, de o comisie din care să facă parte și medici;

4. condamnatul urmează a fi examinat medical prealabil, în timpul și după tratamentul administrat. De asemenea, el trebuie să aibă acces la o consultație medicală independentă. Evaluarea tratamentului urmează să fie făcută de către o autoritate medicală independentă;

5. pentru a preveni recidiva, tratamentul trebuie să fie însoțit de psihoterapie și alte forme de consultanță. Consultanța psihoterapeutică și de altă natură trebuie să continue și după finalizarea tratamentului medical;

6. castrarea chimică nu trebuie să fie o condiție pentru eliberarea condamnaților.”

Având în vedere că aceste standarde rezultă din necesitatea ca orice demers în direcția reglementării și aplicării castrării chimice să fie conform cu exigențele impuse de Convenția Europeană pentru prevenirea torturii și pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante, dar asigură, în același timp, și respectarea reglementărilor interne și internaționale referitoare la dreptul fundamental la integritate fizică și psihică, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că este absolut necesar ca orice inițiativă legislativă referitoare la castrarea chimică să fie în acord cu cele stabilite de CPT.

Propunerea legislativă transmisă spre avizare nu răspunde acestor exigențe, motiv pentru care nu poate fi adoptată în forma propusă.

Astfel, sub un prim aspect, Comisia a constatat că propunerea legislativă nu oferă o definiție a sintagmei „tratament medical hormonal de suprimare a funcțiilor sexuale”, definiție absolut necesară pentru identificarea cu precizie sau, cel puțin, pentru posibilitatea determinării indirecte a procedurilor medicale pe care această măsură le presupune. În absența unei asemenea clarificări conceptuale nu poate fi realizată o evaluare științifică adecvată nici asupra consecințelor imediate pe care tratamentul l-ar produce asupra persoanelor supuse măsurii, nici asupra riscurilor inerente acestuia, incluzând posibilele efecte adverse generate de substanțele chimice utilizate în cadrul acestor proceduri.

Totodată, propunerea legislativă nu reglementează ipoteza în care, după dispunerea măsurii de siguranță, dar anterior începerii administrării efective a tratamentului, persoana vizată își retrace consimțământul, situație care poate afecta atât executarea măsurii, cât și valabilitatea continuării procedurii medicale sub aspectul respectării drepturilor fundamentale ale persoanei.

De altfel, sub aspectul lacunelor de reglementare, Comisia observă că demersul normativ nu cuprinde și propuneri de completare a Codului de procedură penală cu dispoziții corespunzătoare privind punerea în executare a măsurii de siguranță, precum și lipsa unei proceduri aplicabile în situația dispunerii unei soluții de clasare sau de achitare (de exemplu, în ipoteza constatării unei cauze de neimputabilitate) ori în cazul în care ar apărea necesitatea instituirii provizorii a acestei măsuri pe parcursul desfășurării procesului penal. Tot astfel, executarea propriu-zisă a măsurii de siguranță care ar trebui să se regăsească în Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal nu este în niciun fel reflectată în propunerea normativă analizată, fapt care reprezintă o altă omisiune esențială.

Referitor la tehnica legislativă, Comisia a constatat că propunerea legislativă include unele dispoziții specifice procedurii penale ori legislației privind executarea sancțiunilor, cum ar fi prevederi referitoare la obținerea consimțământului scris al persoanei vizate, efectuarea unei expertize medico-legale, informarea asupra efectelor tratamentului medical, acordarea asistenței medicale de specialitate, consilierea psihologică, precum și regulile privind prelungirea sau încetarea măsurii. Or, asemenea aspecte, prin natura și funcția lor juridică, nu pot fi reglementate în cuprinsul legii penale substanțiale, ci trebuie integrate în normele de procedură penală sau în legislația execuțională penală.

În ceea ce privește propunerea de modificare a art. 111 din Codul penal, Comisia a apreciat că sintagma „contactul direct și indirect cu minorii” este insuficient determinată, întrucât aria de aplicare a acestei sintagme poate acoperi situații extrem de variate – precum activitatea controlorului de bilete în mijloacele de transport în comun, a șoferilor unor asemenea mijloace de transport, conductorilor, însoțitorilor de bord și multe alte profesii ori funcții.

În aceste condiții, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că imprecizia formulării ar crea dificultăți majore în aplicarea concretă a dispoziției, afectând previzibilitatea și claritatea normei penale.

Cu deosebită considerație,

Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii

Judecător Andreea Simona Uzlău

